

Kati Kantonen

ENDOMETRIOOSIYHDISTYKSEN
ESITTEEN ULKOASUN UUDISTUS

Viestinnän koulutusohjelma
2014

ENDOMETRIOOSIYHDISTYKSEN ESITTEEN ULKOASUN UUDISTUS

Kantonen, Kati
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelma
kesäkuu 2014
Ohjaaja: Merimaa Henry
Sivumäärä: 34
Liitteitä: 0

Asiasanat: graafinen suunnittelu, asiakastyö, kuvitus, typografia

Tämän opinnäytetyön aiheena oli uudistaa Endometrioosiyhdistykselle esitteen ulkoasu. Tavoitteena oli saada selkeä ja yhdistyksen ilmeen mukainen ulkoasu esitteelle. Tuloksena saatiin yhdistyksen kanssa yhteistyössä toteutettua raikkaan ja kätevän esitteen, joka ilmentää yhdistyksen tavoitteita jakaa tietoa endometrioosista.

Opinnäytetyön kirjallisen osan alussa kerrottiin toimeksiantajasta. Työn alussa käytiin läpi yhdistyksen ilmettä ja graafista ohjeistusta. Seuraavaksi kerrottiin toiminnallisen osan toteuttamisesta. Tässä osassa käsiteltiin esitteen rakenteeseen, typografiaan ja sommitteluun, väreihin ja kuvitukseen liittyviä teemoja.

Tausta-aineistona käytettiin alan kirjallisuutta ja verkkosivuja.

REFORM OF THE BROCHURE LAYOUT FOR THE ENDOMETRIOSIS ASSOCIATION

Kantonen, Kati

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Media and Communications

June 2014

Supervisor: Merimaa, Henry

Number of pages: 34

Appendices: 0

Keywords: layout, client work, illustration, typography

The purpose of this thesis was to reform a layout of the brochure for the Endometriosis Association of Finland. The aim was to get clear look that express the Endometriosis Associations identity. The final product was created as collaboration with Association. The layout of the brochure reflects the objectives of the Association to share information about endometriosis.

The theoretical part of the thesis was about reforming the layout of the brochure. In the begin of thesis was told about the Endometriosis Association of Finland. Next was made a research for their graphical instructions and visual identity. Second chapter was about the operational part of thesis. There were told more about brochure's typography and layout, colours, illustration and themes that are related to those.

The used base materials were mainly literature and internet articles.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	ENDOMETRIOOSIYHDISTYS RY.....	6
2.1	Markkinointimateriaali Endometrioosiyhdistyksessä.....	6
2.2	Esitteen merkitys Endometrioosiyhdistyksen viestinnässä.....	10
2.3	Endometrioosiyhdistyksen graafinen ohjeisto.....	11
3	ESITTEEN TOTEUTUS.....	15
3.1	Ulkoasun suunnittelun lähtökohdat.....	15
3.2	Esitteen rakenne.....	15
3.3	Esitteen typografia ja sommittelu.....	16
3.3.1	Kirjainleikkaukset.....	17
3.3.2	Luettelomerkit.....	18
3.3.3	Kannen typografia.....	19
3.4	Värit esitteessä.....	19
3.5	Kuvat.....	22
3.5.1	Kuvamateriaali.....	23
3.5.2	Kuvien rajaus ja sommittelu.....	25
3.5.3	Etukannen kuvitus.....	29
4	PROJEKTIN ETENEMINEN.....	31
5	LOPPUPÄÄTELMÄT.....	33
	LÄHTEET.....	34

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus käsitti Endometrioosiyhdistykselle suunnittelemani ja toteuttamani Elämää endometrioosin kanssa – tietoa endometrioosista - esitteen ulkoasun uudistuksen.

Tässä kirjallisessa osuudessa kerron aluksi lyhyesti asiakkaastani ja esitteen merkityksestä heidän viestinnässään. Sen jälkeen käyn läpi projektin lähtökohtia ja Endometrioosiyhdistyksen graafista ohjeistusta. Tämän jälkeen kerron taitossa tekemistäni valinnoista. Lopuksi kerron projektin etenemisestä, yhteistyöstä Endometrioosiyhdistyksen kanssa ja summaan omia ajatuksiani projektin onnistumisesta ja omasta osaamisestani.

Opinnäytetyöni teoreettisena pohjana ja lähdeaineistona käytän viestinnän alan kirjallisuutta ja verkkosivuja. Jatkossa käytän tekstin selkeyttämiseksi Endometrioosiyhdistyksestä ilmaisua yhdistys.

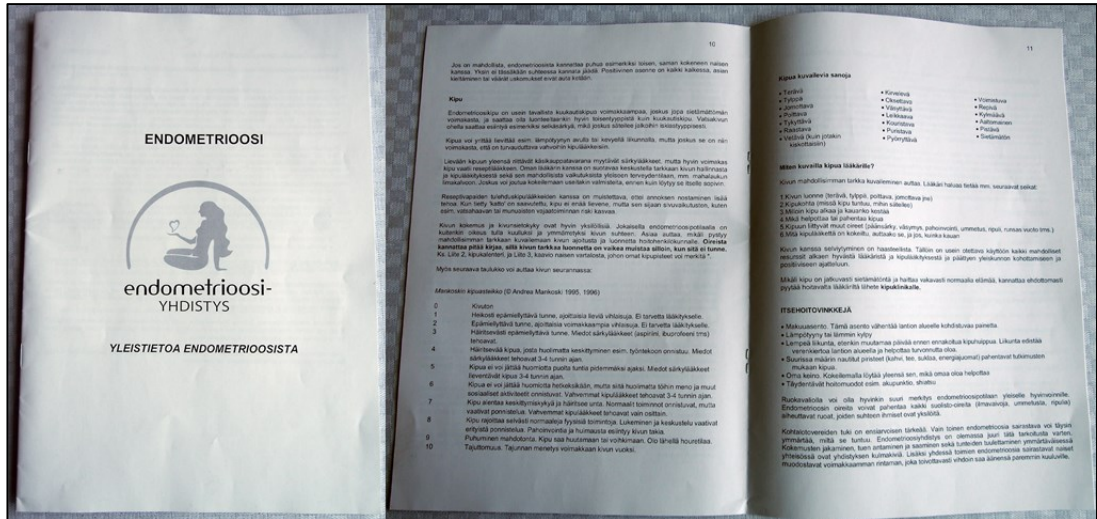
2 ENDOMETRIOOSIYHDISTYS RY

”Endometrioosiyhdistys on valtakunnallinen potilasyhdistys, jonka tehtävänä on edistää endometrioosia sairastavien hyvinvointia.” (Endometrioosiyhdistyksen verkkosivut 2012). Yhdistyksen tavoitteena on lisätä tietoisuutta endometrioosista sekä antaa vertaistukea sairastuneille ja heidän perheilleen. Pääosin vapaaehtoisvoimin toimiva yhdistys on perustettu 1999 ja kuuluu Pohjoismaiden endometrioosiyhdistysten liittoon, NEA. (Endometrioosiyhdistys ry:n verkkosivut 2012.)

2.1 Markkinointimateriaali Endometrioosiyhdistyksessä

Benchmarking tarkoittaa vertailuanalyysiä (e-conomic verkkosivut 2002–2014). Vertailuanalyysin tarkoituksena on selvittää mitä aikaisemmin on tehty ja miten sitä voitaisiin kehittää ja parantaa. Tässä tapauksessa katselin yhdistyksen lähettämiä markkinointimateriaaleja kuten painettuja esitteitä, lehtisiä ja jäsenlehtiä. Lisäksi tutustuin yhdistyksen verkkosivuihin. Koska tehtävänäni oli suunnitella vanhalle esitteelle uusi ulkoasu, kiinnitin huomiota yhdistyksen materiaaleissa väreihin, muotoihin, esitteiden tyyliin ja niistä huokuvaan mielikuvaan. Yhdistyksen painettu markkinointimateriaali on hyvin sekalaista. Esitteiden tyyli poikkeaa toisistaan ja yhdistyksen verkkosivujen tyylistä osittain paljonkin.

Esite, jonka ulkoasua minun tuli kehittää, oli A4 -kokoinen mustavalkoinen Wordillä kirjoitettu dokumentti. Esitteen koko oli minusta liian iso. Pienemmän kokoista esitettä on helpompi käsitellä ja se on mielestäni lähestyttävämpi. Esitettä ei ollut taitettu eikä sen ulkoasuun oltu kiinnitetty juuri ollenkaan huomiota. Myös esitteen tekstejä ei ollut jäsennelty. Mielestäni tuo esite ei ollut helposti lähestyttävä, mielenkiintoinen tai tuonut esille yhdistyksen toivomaa sanomaa. Esimerkki tästä esitteestä on kuvassa 1.

Kuva 1. Tämä esite koki ilmeen uudistuksen opinnäytetyöni toiminnallisessa osassa.

Endometriosisitietoutta ja vertaistukea -esite mukailee hyvin verkkosivujen tunnelmaa ja värimaailmaa. Esimerkki tästä esitteestä on kuvassa 2. Tässä esitteessä on sama kukkakuva, kuin yhdistyksen verkkosivuilla. Esitteen värimaailma on vaaleansininen, jossa on korosteväriä yhdistyksen oranssi. Tämä esite on neliön mallinen, lyhyt ja ytimekäs. Yhdistyksen graafinen ohjeistus on otettu huomioon värien osalta ja osittain typografian osaltakin. Tämä esite kuitenkin poikkeaa tyyliltään täysin muista painetuista esitteistä.

Kuva 2. Endometriosisitietoutta ja vertaistukea -esite.

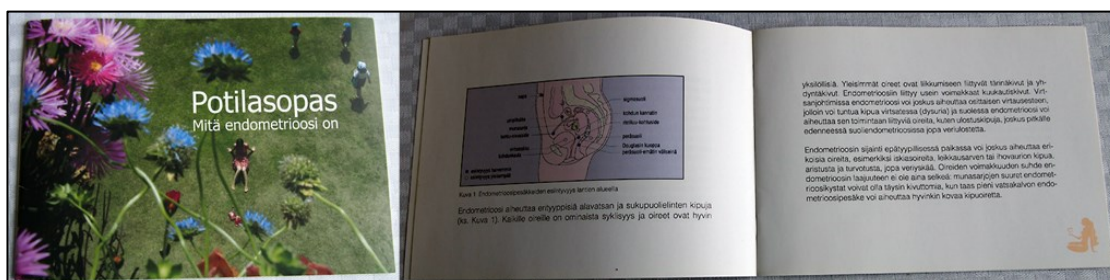
Voimakas kuukautiskipu ei ole normaalia -esite on kapea ja korkea. Esimerkki on kuvassa 3. Sen värimaailma poikkeaa täysin yhdistyksen graafisen oppaan väreistä. Esitteen tyyli on selkeä, mutta ei noudata esimerkiksi yhdistyksen verkkosivujen tyyliä. Tässä esitteessä on käytetty vinjettikuvia, graafisia elementtejä kuten viivoja ja

palloja, joita ei yhdistyksen verkkosivuilla ja graafisessa oppaassa mainita. Esite on mielestäni kuitenkin helposti lähestyttävä ja visuaalisesti kaunis.

Kuva 3. Voimakas kuukautiskipu ei ole normaalia -esite.

Potilasopas -esitteessä on samankaltaisuuksia uudistetun esitteen kanssa, muun muassa molempien koko on vaaka A5. Esimerkki on kuvassa 4. Esitteessä ei ole käytetty paljon kuvia. Typografia esitteessä on selkeä, mutta poikkeaa yhdistyksen graafisen oppaan ohjeistuksesta. Esitteen värillisuus on osittain yhdistyksen värien mukainen. Otsikoiden ja väliotsikoiden värinä on yhdistyksen oranssi, mutta takasivulla kulkee suuri liila palkki, joka ei ole yhdistyksen graafisen oppaan mukainen väri.

Kuva 4. Potilasopas -esite.

Yhdistyksen jäsenlehti on kokonaan mustavalkoinen. Mustavalkoisuus ei houkuttele lukemaan lehteä. Esimerkki on kuvassa 5. Lehden koko ei vastaa mitään standardikokoa, joskin koko on lähellä B5 -kokoa. Lehden typografia noudattaa graafista ohjeistusta löyhästi. Fonttivalinnat ovat pääasiassa graafisen ohjeistuksen mukaiset. Lehdessä on paljon eripituisia ja paksuisia linjoja ja laatikoita. Kuvien asettelussa ei

ole selvää logiikkaa, vaan ne ovat joka jutussa erilaiset. Mielestäni tämäkin vaatisi ulkoasun selkeyttämistä ja uudistusta.

Kuva 5. Yhdistyksen jäsenlehti Endorfiini.

Yhdistyksen verkkosivut ovat värikkäät, selkeät ja johdonmukaiset. Esimerkki on kuvassa 6. Nekään eivät kuitenkaan noudata selvästi yhdistyksen graafista ohjeistusta. Värimaailma on osittain ohjeistuksen mukainen. Värit ovat voimakkaita ja esimerkiksi sininen on täysin erilainen graafisessa oppaassa ja verkkosivuilla. Typografiakaan ei noudata graafista ohjeistusta.

Kuva 6. Yhdistyksen verkkosivujen etusivu.

Vertailuanalyysin tuloksena olin hyvin hämmentynyt yhdistyksen viestistä ja tyylistä, koska markkinointimateriaali ei noudattanut selkeästi mitään yhteistä linjaa. Kukka-teema oli ainoa selkeä yhteinen asia materiaalien välillä. Jokainen esite, verkkosivut ja jäsenlehti sisälsi kukkia, mutta nekin olivat erilaisia jokaisessa julkaisussa.

Design management tarkoittaa visuaalisen ilmeen kokonaisvaltaista hallintaa. Sen tarkoituksena on luoda yhtenäinen ja vakuuttava imago yhdistykselle. Design management on hallittavissa paremmin, kun se on sisällytetty yhdistyksen strategiaan. Mielestäni yhdistyksen kannattaa jatkossa keskittyä paremmin ilmeensä yhtenäisyyteen, jotta sen jäsenille ja mahdollisille uusille jäsenille välittyisi harmoninen, yhtenäinen ja luotettava kuva yhdistyksestä. (DesNetti Oy 2010.)

2.2 Esitteen merkitys Endometriosisyhdistyksen viestinnässä

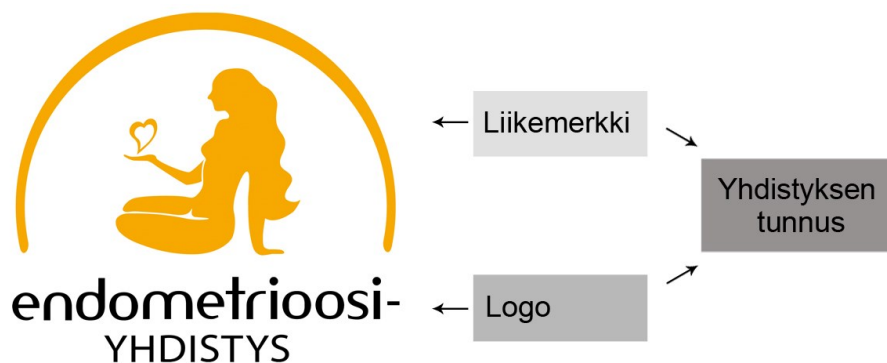
Elämää endometriosisin kanssa – tietoa endometriosisista -esite lähetetään kaikille uusille jäsenille ja on siksi tärkeä pala yhdistyksen viestintää. Yhdistyksen puheen-

johtaja Peredes sanoo, että ”Esite on erittäin tärkeä ensikontakti monelle tiellä sairauden ymmärtämiseen, ja edustaa myös toki yhdistyksen toimintaa, mitä teemme, miltä haluamme näyttää, millaisen keskusteluympäristön haluamme luoda ja niin edelleen.”. Esitteen tarkoituksena on ensisijaisesti olla tiivis tietopaketti uusille yhdistyksen jäsenille, mutta sen tarkoituksena on myös antaa rakentavaa ja voimaannuttavaa asennetta endometrioosin diagnoosin saaneille. (Hämäläinen, Tolonen, Peredes sähköposti 24.–25.3.2014.)

2.3 Endometrioosiyhdistyksen graafinen ohjeisto

Yhdistyksellä on graafinen ohjeisto, joka on valmistettu osana opinnäytetyötä vuonna 2010. Ohjeistuksen on laatinut Niina Lautiainen. Ohjeisto koostuu tunnuksen, värien ja typografian käyttöön liittyvistä ohjeista ja niiden soveltamisesta. Ohjeiston oikeassa laidassa kulkee palkki, jossa kerrotaan tarkemmin lisäohjeita esimerkiksi tiedostomuodoista ja niiden käyttökohteista. (Endometrioosiyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 2.)

Yhdistyksen tunnus (Kuva 7) esitellään ohjeistuksen ensimmäisessä luvussa. Värillinen ja mustavalkoinen tunnus ovat esillä ja ohjeistuksessa annetaan myös esimerkkejä miten tunnusta tulee käyttää. Valokuvan päälle tunnusta ei saa käyttää ollenkaan. Värillisen tunnuksen asettaminen voimakkaalle väripinnalle on myös kiellettyä. Tunnuksella on myös suoja-alue, jonka tarkoituksena on antaa sille enemmän huomioarvoa. Ohjeistuksessa esitellään ja luetellaan myös tunnuksen kaikki tiedostomuodot ja käyttötarkoitukset, jotta yhdistyksen olisi helpompaa saada tunnus aina hyvälaatuisiksi riippumatta siitä onko kyseessä paino- vai printtituote. (Endometrioosiyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 3-5.) Tunnuksella tarkoitetaan liikemerkin ja logon muodostamaa kokonaisuutta. Liikemerkki on yhdistykselle suunniteltu kuvallinen tunnus ja logo on yhdistyksen nimen kirjoitusasu. (Toikkanen 2003, 14–15.)

Kuva 7. Yhdistyksen tunnus.

Toisessa luvussa ohjeistusta esitellään yhdistyksen värit (Kuva 8). Sivupalkissa kerrotaan myös perusteet värijärjestelmien käytöstä. Värien käytöstä kerrotaan jokaisen värin kohdalla erikseen. Esimerkiksi yhdistyksen pääväri on oranssi, jota ohjeistuksen mukaan suositellaan käytettäväksi tunnuksen naishahmon ja ilmeen raitojen värinä, ja jota voidaan harkitusti käyttää myös esimerkiksi julisteiden taustavärinä (Endometriosisyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 7). Turkoosi väri on ohjeistuksen mukaan vain Joka viides -kampanjan väri, jota suositellaan käytettäväksi kampanja-aikana. Ohjeistuksessa on myös esimerkki raitojen käytöstä, niiden leveyksistä, asemoinnista ja läpinäkyvyyksistä. (Endometriosisyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 6-8.)

	Oranssi CMYK 0C, 40M, 100Y, 0K PANTONE 143 C, 115 U RGB #E3A716 (227 R, 167, G, 22 B)
	Lämmin keltainen CMYK 0C, 20M, 100Y, 0K PANTONE 116 C, 116 U RGB #F1cBoo (241R, 204G, 0B)
	Musta CMYK 0C, 0M, 0Y, 100K PANTONE Black U, Black C RGB #000 (0R, 0G, 0B)
	Luumu CMYK 0C, 100M, 0Y, 50K PANTONE 228 C, 228 U RGB #78004C (120R, 0G, 76B)
	Aniliini CMYK 0C, 96M, 16Y, 0K PANTONE 213 C, 213 U RGB #C30072 (195R, 0G, 114B)
	Vihreän keltainen CMYK 7C, 0M, 98Y, 0K PANTONE 3965 C, 3965 U RGB #F#E611(243R, 230G, 17B)
	Turkoosi CMYK 28C, 0M, 4Y, 0K PANTONE 2975 C, 2975 U RGB #CCE4F0 (204R, 228G, 240B)

Kuva 8. Yhdistyksen graafisen oppaan mukaiset värimäärittelyt.

Fontit ja niiden käyttötarkoitukset on esitelty luvussa kolme. Yhdistyksen pääfontit ovat Chapparral Pro ja Myriad Pro. Ohjeistuksessa näytetään esimerkkinä kaikki leikkaukset fonteista. Näiden korvaavat fontit ovat Cambria ja Calibri, jos pääfontteja ei ole saatavilla. Viimekädessä korvaavat fontit ovat Times New Roman ja Arial, jos mitään edellä mainituista ei ole saatavilla. Verkossa käytettävät fontit ovat Georgia ja Trebuchet MS. Fonteista on esimerkit kuvassa 9. (Endometrioosiyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 9-10.)

<p>1.Chapparral Pro abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p> <p>Myriad Pro abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p>	<p>2.Cambria abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p> <p>Calibri abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p>
<p>3.Times New Roman abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p> <p>Arial abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p>	<p>4.Georgia abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p> <p>Trebuchet MS abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÄÖ 1234567890</p>

Kuva 9. Ensimmäisenä ovat yhdistyksen pääfontit, toisena ja kolmantena korvaavat fontit ja neljäntenä verkossa käytettävän fontit.

Viimeisessä luvussa käsitellään edellä mainittujen asioiden soveltamista käyttöön. Ensimmäisenä esitellään käyntikortin asettelu ja paperisuositus. Seuraavaksi ohjeistuksessa on esimerkit kirjepohjista mustavalkoisena ja värillisenä sekä tiedotepohja. Mainosjulisteista ja yleisöluentojen julisteista esitellään myös mustavalkoiset ja värilliset esimerkit ja niiden käyttökohteet. Kaikissa näissä on myös kirjasinten koot ja julisteen koko määritelty sivupalkissa. Ohjeistuksessa esitellään myös esimerkki sanomalehti-ilmoituksesta, joka on kooltaan kahden palstan levyinen ja 60 mm korkea. Viimeisenä ohjeistuksessa esitellään kampanjajulisteiden ja esitteen ulkoasujen esimerkit ja käyttökohteet. (Endometriosisyhdistys ry:n graafinen ohjeisto 2010, 11–18.)

Graafista ohjeistusta ei käytetty kokonaisvaltaisesti hyödyksi esitteen ulkoasun suunnittelussa yhdistyksen pyynnöstä. Fonttivalinnat ja tunnuksen asettamisohjeet hyödynnettiin ohjeistuksen mukaan, mutta vapauksia otettiin muun muassa värien käytössä. Yhdistyksen toiveena oli saada verkkosivujensa värivalikoima myös esitteeseen. Verkkosivujen ilmettä pidin muutenkin lähtökohtana suunnitteluprosessissa.

3 ESITTEEN TOTEUTUS

3.1 Ulkoasun suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelun päämääriä voidaan mainita ainakin neljä: viestin tukeminen, yhteisön identiteetin tukeminen, tiedon järjestely ja lukijan mielenkiinnon herättäminen ja ylläpitäminen (Huovila 2006, 12–13). Taittamani esitteen lähtökohdat olivat ihanteelliset, koska sain aloittaa täysin tyhjältä pöydältä. Esitettä ei ollut aikaisemmin taitettu, joten kaikki ratkaisut oli joko koottava muista yhdistyksen esitteistä, verkkosivuilta tai yhdistyksen hallituksen ehdotuksista. Yhdistyksen perusidentiteettiä ei kuitenkaan voinut suoraan kopioida, koska tälle esitteelle oli luotava oma identiteetti perusidentiteetin rinnalle. Esitteen on tarkoitus erottua edukseen kaiken muun materiaalin joukosta, jota uusille yhdistyksen jäsenille lähetetään. (Huovila 2006, 17.)

Yhtenä esitteen suunnittelun lähtökohtana oli saada esitteestä houkuttelevamman näköinen. Kohderyhmänä ovat endometriooseen sairastuneet naiset. Tutkin seminaarityössäni esitteen ulkoasuun vaikuttavia seikkoja. Toteutin tutkimuksen syksyllä 2013 kyselytutkimuksena. Vastauksia sain kaiken kaikkiaan 351 kappaletta, joista naisia oli 76 %. Kuvat ja värillisyyys nousivat merkittävimiksi asioiksi esitteen ulkoasussa, johon naiset kiinnittävät huomiota. Tämän vuoksi pidin tärkeänä osoittaa yhdistykselle värillisyyden tärkeyden tämänkin esitteen kohdalla. Alkuperäinen esite oli A4 -kokoinen pystyesite. Kyselytutkimukseen osallistuneet naiset eivät olleet yksimielisiä esitteen koosta. Suurin osa naisvastaajista oli kuitenkin hieman pienemmän esitteen, esimerkiksi A5 -kokoisen esitteen kannalla sen kätevyyden vuoksi. Tästä syystä lähdimme pohtimaan yhdistyksen kanssa alkuperäisen esitteen koon pienentämistä. (Kanttonen 2013, 6.)

3.2 Esitteen rakenne

Esitteen rakenne koostui pääosin lääkärin kirjoittaman tekstin perusteella. Joitakin pieniä muutoksia tekstiin teki myös yhdistys. Pääotsikointi oli kuitenkin järkevintä muodostaa suoraan lääkärin kirjoittamasta tekstistä.

Ehdotin yhdistykselle neliön muotoista 21 cm x 21 cm kokoista esitettä, koska mielestäni tällä tavalla se erottuisi riittävästi muista yhdistyksen esitteistä. Toisena sivukokona ehdotin perinteistä vaaka A5 -kokoista esitettä. Yhdistys piti parempana vaihtoehtona vaaka A5 -kokoista esitettä kustannussyistä.

Esitteen sivumäärää miettiessä tuli ottaa huomioon kaksi asiaa: visuaaliset ja tekniset asiat. Visuaalisiin tekijöihin sisältyi tekstin ja kuvien määrä, kun taas tekniset tekijät liittyvät painokoneiden toimintaperiaatteisiin. Teknisesti helpoiten toteutettavat ja taloudelliset esitteet ovat aina neljällä jaollisia sivumäärältään. Sivumäärää laskiesani katsoin vanhan esitteen sivumäärän ja kerroin sen kahdella, koska sivukoko pieneni puolella. Vanhassa esitteessä oli 14 sivua, joten uudistuneeseen esitteeseen tuli 28 sivua. Yhdistyksen toiveesta, kuitenkin sivumäärä tiivistettiin 24 sivuun kun vedosversioita oli tehty viisi kappaletta. (Koskinen 2001, 63.)

3.3 Esitteen typografia ja sommittelu

Sommittelussa on tarkoitus etsiä julkaisulle yhtenäisiä linjauksia, jotka ovat näkyvisiä julkaisun joka sivulla. (Toikkanen 2003, 39) Yhtenäisten aukeamien saavuttamiseksi loin joka aukeamalle raamit, joiden mukaan asettelin tekstin sivuille. Rivin pituutta määriteltäessä kiinnitetään huomiota palstoitukseen ja marginaaleihin. Ihanteellisin rivin pituus on 55–60 merkkiä. Esitteeseen valitsin kaksipalstaisen taiton, joka täyttää ihanteellisen rivin pituuden merkkimäärän. Palstanväli on 5 mm. Esitteen marginaalit ovat 15 mm, paitsi sivun yläreunassa, jossa se on 32 mm. Yhtenäisen ilmeen lisäämiseksi päädyin valitsemaan samat marginaalit kuin minulle lähetetyssä toisessa yhdistyksen vaaka A5 -kokoisessa esitteessä on. Kappaleet ovat tasa-palstaisia ryhdikkyuden ja luettavuuden lisäämiseksi. Esitteen sivuasettelu pysyi samanlaisena koko suunnitteluprosessin ajan. (Pesonen 2007, 34–35.)

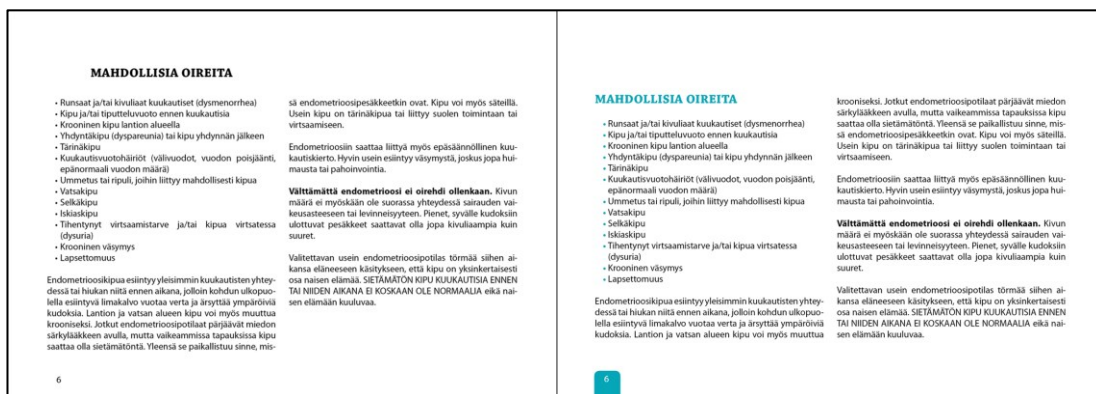
Vedosversiossa numero kaksi lisäsin sivunumeroille omat laatikot, kun yhdistys toivoi lisää väriä esitteeseen. Tällä tavalla sain myös korostettua toistuvuutta, sillä sivunumeroiden värilaatikot toistavat kuvien pyöristettyjä kulmia ja muotoja. Pyrin asettamaan joka aukeamalle kuvan tai/ja noston tekstin määrän puitteissa. Koska esitteen teksti on sisällöltään raskasta luettavaa, minusta oli tärkeää saada esitteeseen ilma-

vuotta tyhjän tilan avulla. Tämän vuoksi muun muassa kuvien reunoille jää tyhjää tilaa, vaikka ne menevätkin osittain sivun reunan ylitse. Pesosen (2007, 47) mukaan tyhjä tila julkaisussa antaa lukijalle ”tilaa ajatella”, kun taas liian ahdas taitto voi antaa vaikutelman, ettei lukija ”mahdu sekaan”. Olen Pesosen kanssa samaa mieltä. Täyteen ahdettu sivu on raskasta luettavaa.

3.3.1 Kirjainleikkaukset

Fonttien eli kirjainleikkausten valitseminen esitteeseen ei vienyt aikaa, koska yhdistyksellä oli valmis graafinen ohjeisto. Ohjeiston mukaan painotuotteissa ensisijaiset fontit ovat Chapparral Pro ja Myriad Pro.

Valitsin Chapparral Pro:n otsikkofontiksi sen jyrkyyden vuoksi. Otsikkofontin koko on 14/16 pistettä, joka tarkoittaa, että fonttikoko on 14 ja sen välistys on 16. Otsikot olivat aluksi mustat, mutta ensimmäisen vedoksen jälkeen yhdistyksen toiveena oli lisätä väriä, joten päädyin valitsemaan otsikoiden väriksi sinisen (Kuva 10). Otsikot hallitsevat yleensä taittoa, koska niiden tehtävänä on kertoa sitä seuraavan tekstin aiheet ja mahdollisesti myös tunnelma. Yleisesti ei suositella otsikkoa kirjoitettavan suuraakkosin, koska ne vievät enemmän tilaa ja mielletään helposti rumiksi ja vaikealukuisiksi (Itkonen 2012, 103). Päädyin kuitenkin suuraakkosiin, koska mielestäni se sopi Chapparral Pro -fontin luonteeseen. (Pesonen 2007, 42).

Kuva 10. Otsikoiden värillisyydellä saatiin esitteeseen lisää ilmettä.

Leipätekstin ja väliotsikoiden fontiksi valikoitui Myriad Pro. Leipätekstin fonttikoko on yleensä 9-12 pistettä (Itkonen 2012, 91). Esitteen leipäteksti on kooltaan 10/12

pistettä. Luettavuuden vuoksi tekstin väri on 100 % musta. Erottuakseen leipätekstistä, korostin väliotsikot lihavoimalla ne semibold -tyylillä ja valitsemalla fonttikooksi 12/14 pistettä. Väliotsikoiden välistykseksi löin yhden rivinvaihdon väliotsikon ylä- ja alapuolelle.

Kuvien ja kaavioiden otsikot ovat vihreällä lihavoidulla Myriad Pro -fontilla, joiden koko on 12/14 pistettä. Tekstin lomassa on nostoja, joiden tyyli mukailee väliotsikoiden tyyliä. Nostojen fonttikoko on 12/14 pistettä ja niiden leikkaus on semibold. Nostot ovat vihreällä ja pinkillä värillä. Apinalaatikon tyyli on kopio leipätekstin tyylistä, mutta fonttikoko on 9/10 pistettä. Alkuperäisessä esitteessä ei ollut ollenkaan apinalaatikkoa, mutta kolmen vedoksen jälkeen yhdistys päätti siirtää lähdeluettelon kokonaan pois ja niiden yhteydessä olleet tärkeät tiedot apinalaatikkoon sivulle kaksi. Apinalaatikossa mainitaan yleensä julkaisun tekijät, painotiedot ym. tärkeät tiedot julkaisusta. Kuvatekstejä ei käytetty esitteessä ollenkaan, koska kuvat ovat kuvituskuvia.

3.3.2 Luettelomerkit

Esitteessä on luetteloita, joiden tyyli rakentui lopulta verkkosivujen mukaan. Luettelomerkiksi valitsin aluksi pallon, jonka väritys oli musta. Otsikkofontin värin muuttuessa siniseksi, vaihdoin myös luettelomerkin siniseksi ja neliön malliseksi. Yhdistys toivoi, että esite olisi verkkosivujensa tyylin kanssa yhtenäinen, joten luettelomerkiksi vaihtui neljännessä vedoksessa kaksi nuolta. Itkonen (2012, 175) kutsuu valitsemaani merkkiä oikealle osoittavaksi kulmalainausmerkiksi (kuva 11). Luettelomerkin väri säilyi sinisenä valmiiseen esitteeseen asti, mutta sen rinnalle tein valkoiset luettelomerkit, koska esitteeseen tuli yksi vihreä laatikko, jonka tekstin väri on valkoinen. Nuolien rinnalle tein myös luettelon, jossa luettelomerkkinä käytin sinisiä numeroita. Näin kaikki luettelot ovat yhtenäisiä.

- » kivuliaat kuukautiset
- » kipu ennen kuukautisia
- » yhdyntäkipu
- » tärinäkipu
- » krooninen lantion alueen kipu
- » vatsakipu
- » selkäkipu
- » alentunut hedelmällisyys
- » ummetus tai ripuli
- » kipu virtsatessa
- » krooninen väsymys

Kuva 11. Valmiissa esitteessä luettelomerkkinä toimi kulmalainausmerkki.

3.3.3 Kannen typografia

Etukannen typografia rakentui suoraan graafisessa oppaassa esitetyn Joka viides -kampanjaesitteen kannen tyylistä. Etukannen otsikko on Chapparral Pro -fontilla mustana. Etukanteen oli yhdistyksen toiveesta aseteltava myös yhdistyksen tunnus, jonka paikkaa haettiin muutaman vedoksen verran ennen sen sijoittamista oikeaan yläkulmaan.

3.4 Värit esitteessä

Esitteessä käytin aniliinia, vihreää ja turkoosia väriä. Toikkanen toteaa sinisen värin olevan kulttuurissamme yleisesti rauhoittava ja viileä väri. Huovila kuvailee sinistä rauhallisuuden ja tyytyväisyyden väriksi. Eiseman kirjoittaa, että turkoosi mielletään laajalti tervehtymisen värinä. Itse miellän sinisen seesteisyyden, taivaan ja veden värinä. Huovila kuvaa vihreää luonnon ja tasapainon väriksi. Myös Toikkanen kuvaa vihreää harmonisena ja rauhoittavana värinä, jota käytetään esimerkiksi luonnonsuojelun värinä. Eiseman kirjoittaa, että suurin osa ihmisistä mieltää vihreän värin luonnon värinä. Hän sanoo myös vihreän liitettävän usein nuoruuteen ja rentoutuneisuuteen. Pidän itsekin vihreää luonnon värinä ja olen samaa mieltä Eisemanin kanssa nuoruudesta ja rentoutuneisuudesta. Aniliini on rinnastettavissa punaiseen, joka Eisemanin mielestä on teatraalinen, nuorekas ja energisoiva. Huovilan mukaan punainen mielletään voimakkaaksi rohkeuden väriksi. Toikkanen taas kuvaa punaista

huomioväriksi. Minä olen samaa mieltä kaikkien kanssa. Aniliini on nuorekas ja energisoiva, rohkea väri, joka vetää huomion puoleensa. Rauhoittava, tasapainoinen ja rohkeuden symboliikka sopii hyvin yhteen esitteen kohderyhmää ajatellen, koska usein endometrioosia sairastavan on oltava rohkea ja pyrkiä rauhallisuuteen ja tasapainoon sairautensa kanssa. Väri on aina viesti vastaanottajalle, koska väreillä on kulttuuriin ja maantieteellisiin paikkoihin liittyvää symboliikkaa. Näin ollen on vaikea määrittää aukottomia sääntöjä värien käyttämiselle. (Eiseman 2006, 40; Huovila 2006, 42–46; Toikkanen 2003, 42–44.)

Oranssinkeltainen on yhdistyksen pääväri, mutta sitä tässä esitteessä ei käytetty, koska se on niin vaalea väri, ettei se erottunut valkoisesta taustastaan hyvin. Yhdistys halusi esitteen värimaailman olevan samanlainen kuin heidän verkkosivuillaan, joten värit poimittiin suoraan sieltä. Verkkosivujen värimaailma erosi osittain melko paljon graafisessa oppaassa mainittuihin värimäärittäisiin. Kuva 12 näyttää esitteessä käytetyt värit ja kuva 13 vihreän ja turkoosin värierot.

	<p>Musta CMYK 0C, 0M, 0Y, 100K RGB #000 (0R, 0G, 0B)</p>
	<p>Aniliini CMYK 0C, 96M, 16Y, 0K RGB #C30072 (195R, 0G, 114B)</p>
	<p>Vihreä CMYK 4C, 56M, 100Y, 0K RGB #9BC13B (155R, 192G, 60B)</p>
	<p>Turkoosi CMYK 77C, 14M, 26Y, 0K RGB #16A6B8 (4R, 166G, 184B)</p>

Kuva 12. Esitteessä käytetyt värit.

Kuva 13. Vasemmalla on yhdistyksen graafisen oppaan mainitsevat värit ja oikealla yhdistyksen verkkosivuilla olevat värit.

Päävärinä esitteessä käytin turkoosia. Lisävärinä toimii vihreä ja apuvärinä aniliini. Aniliini väri lisättiin esitteeseen neljännessä vedoksessa yhdistyksen toiveesta. Turkoosia väriä käytin otsikoissa, luettelomerkeissä ja sivunumeroiden korostuksissa. Vihreää väriä käytin laatikoissa ja pikkuotsikoissa sekä taulukossa. Lisäksi vihreää ja aniliinia käytin nosteissa. Vihreä ja aniliini ovat toistensa vastavärejä, joten aniliinin käyttö esitteessä jäi minimaaliseksi. Aniliinin tarkoituksena olikin vain raikastaa esitteen ilmettä. Esitteen väritys soveltaa lähiväri- ja vastaväriharmoniaa. Eiseman kutsumaa tätä väriharmoniaa tweaked triadiksi eli nykäistykseksi kolmikoksi, koska kyseessä eivät ole päävärit ja eivätkä ne ole tasaisin välein sijoittuneet väriympyrälle. Kuva 14 esittää esitteessä käytettyjen värien paikat väriympyrässä. (Eiseman 2006, 79; Huovila 2006, 118–121.)

Kuva 14. Esitteessä käytettyjen värien paikat väriympyrässä esitettynä Adobe Kuler -sovelluksessa.

3.5 Kuvat

Kuvitusta mietittäessä tulee huomioida kuvan tehtävät. Kuvitus voi koostua valokuvista, grafiikasta ja infografiikasta eli esimerkiksi taulukoista. Kaikilla on omanlaiset tarkoituksensa ja ne tulee huomioida kuvia valitessa. Kuva voi olla informatiivinen tai dekoratiivinen eli kuvituskuva. Informatiiviset kuvat täydentävät tekstin tietoa. Kuvituskuvien tehtävänä on kaiken kaikkiaan luoda julkaisuun tiettyä tunnelmaa ja ilmettä yhdessä muun sommittelun kanssa. (Pesonen 2007, 48.)

Yhdistyksen graafisessa ohjeistuksessa ei ole ohjeita kuvien käytöstä. Tarkoituksenani oli piirtää grafiikkaa esitteeseen paljon enemmän, mitä valmiiseen esitteeseen lopulta päätyi. Ajanpuutteen vuoksi käytin pääasiassa valokuvia kuvituksessa. Esitteessä käytetyt kuvat ovat kuvituskuvia, koska informatiivisten kuvien löytäminen oli erittäin haastavaa aihepiirin vuoksi.

3.5.1 Kuvamateriaali

Kuvamateriaalin hankkiminen vei suunniteltua kauemmin aikaa, koska yhdistykseltä saadut kuvat eivät mielestäni olleet täysin sopivia esitteeseen. Lisäksi kuvien koko ja laatu eivät olleet parhaat mahdolliset. Näistä syistä päätin, että hankin itse osan kuvituskuvista ja koska aihepiiri oli hankala, totesin, että on helpointa hankkia kuvat kuvapankista. Jaottelin esitteen osiin ja etsin aihepiireittäin kuvia. Erilaisten hakusanojen yhdistelmien tuloksena sain mielestäni kokoon hyviä kuvia esitteeseen. Käytin hakusanoina muun muassa sanoja: pain, doctor ja flower. Yhdistys hyväksyi suurimman osan valitsemistani kuvista, joten tein tarvittavat käyttöoikeus ilmoitukset kuvapankin järjestelmien kautta. Yhdistykseltä tulleista kuvista käytin neljää kuvaa.

Minulle entuudestaan tuttu kuvapankki sxc.hu osoittautui hyväksi paikaksi kuvien etsimiseen. Stock.XCHNG kuvapankin pääajatus on siinä, että tavalliset ihmiset jakavat ottamiaan kuvia ja grafiikoita muiden käyttöön erilaisten käyttöoikeuksien kanssa. Kuvapankista saa ladattua kuvia vapaaseen käyttöön ilman lupia, mutta joidenkin kuvien kohdalla sen käyttäminen vaatii erillisen luvan pyytämisen kuvaajalta tai vähintään ilmoituksen mihin kuvaa käytetään. Palvelussa on yli 350 000 kuvaa (sxc.hu 2001–2009). Kuvapankki vaatii sisäänkirjautumisen kuvien lataamiseksi. Lisämaksusta kuvapankissa on tarjolla myös hyvin laadukkaita kuvia iStockphoto.com:sta. Tätä esitettä varten ei ostettu yhtään kuvaa.

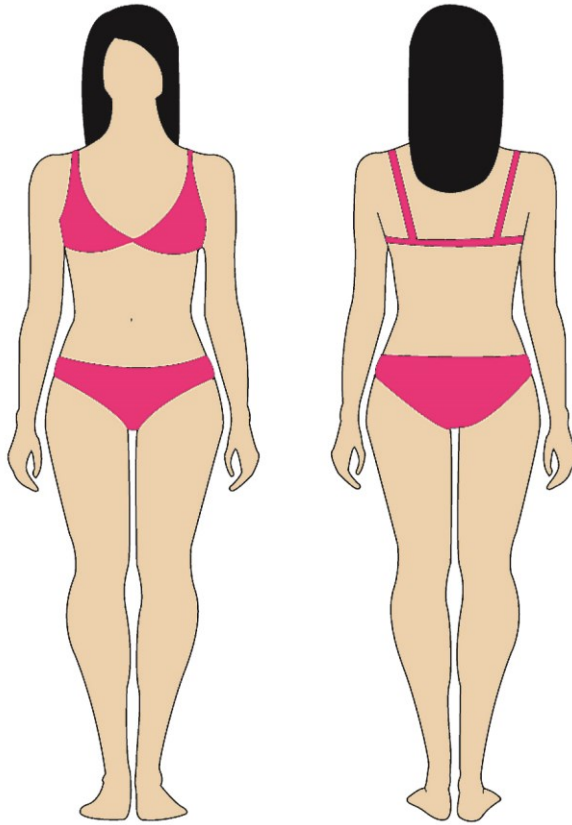
Valokuvien lisäksi esitteessä on kaksi grafiikkakuvaa eli vektorigrafiikkaa. Yhdistyksen pyynnöstä piirsin kipuasteikolle palkin merkkamaan kivun voimakkuutta (Kuva 15). Palkin tarkoituksena on osoittaa graafisesti kivun voimakkuus. Yhdistys toivoi myös, että palkkiin olisi helppo merkitä oman kivun voimakkuus. Yhdistys lähetti kaksi esimerkkiä palkin ulkoasusta, mutta päätin lopulta itse palkin ulkoasun, jotta se sopi taittoon. Yhdistyksen toiveesta palkin väritys on kolmiosainen. Valitsin palkin värityksen esitteen väreistä, jotta se olisi yhtenäinen muun esitteen värien kanssa. Keltainen väri palkin keskellä on yhdistyksen graafisessa ohjeistuksessa mainittu keltainen sävy. Sininen väri kuvastaa rauhallisuutta ja pinkki väri sähkökyyttä. Näistä syistä sininen väri on sijoitettu kipuasteikon vasempaan - ja pinkki oikeaan reunaan. Oikealla kipu on voimakkainta ja vasemmalla heikointa. Piirsin palkin vektorigrafiikaksi, koska se on helpommin skaalattava verrattuna pikseligrafiik-

kaan eli valokuvaan. ”Vektorigrafiikka ei ole sidottu resoluutioon” (Korkeila 2009, 18). Vektorigrafiikka koostuu vektoripoluista, ankkuripisteistä ja täyttöväreistä eli viivoista ja pinnoista (Korkeila 2009, 18). Näiden ominaisuuksiensa vuoksi se sopii käytettäväksi graafisiin esityksiin, kuten tähän kipuasteikkoon. Palkin päädyt ovat pyöristetyt samalla tavalla kuin kuvien kulmat, jotta ilme säilyisi yhtenäisenä.

Kuva 15. Esitteen kipuasteikko.

Lisäksi piirsin yhdistyksen toiveesta kipupistekaavion eli naisen profiilikuvan edestä ja takaa (Kuva 16). Tähän kuvaan käytin myös vektorigrafiikkaa, koska näin kuvasta tulee tarkempi tulostettaessa. Piirtämiseen käytin Illustrator -ohjelmaa. Päädyin värittämään profiilikuvan, jotta se olisi lämminhenkisempi ja istuisi paremmin värilliseen esitteeseen. Kuvan naisen alusvaatteet ovat aniliinit, samanväriset kuin osat esitteen nostoista ovat. Tällä tavalla sain tuotua hiukan enemmän korostusväriä esitteeseen. Esitteeseen oli alun perin tarkoitus myös sisällyttää grafiikkakuva naisen vatsaontelon poikkileikkauksesta, mutta sen piirtämiseen ei jäänyt tarpeeksi aikaa, joten se korvattiin lyhyellä lääketieteellisellä sanastolla.

Kuva 16. Esitteen kipupistekaavio.

3.5.2 Kuvien rajaus ja sommittelu

Kuvien asetteluun toi haastetta sivujen suunta. Vaakamallisen esitteen vuoksi valitsin eniten vaakamallisia kuvia, jotta niiden asettelu sivulle olisi helpompaa. Pehmensin kuvien kulmat pienellä pyöristyksellä, jotta ne istuisivat sulavammin suuren tekstmäärän joukkoon. Sekalaisuuden estämiseksi päädyin asettelemaan kuvat kolmella eri tavalla: sivun yläreunaan, sivun oikeaan tai vasempaan reunaan tai tekstin joukkoon. Sivun yläreunassa tai sivussa olevien kuvien koko on noin puolet koko sivun korkeudesta tai leveydestä. Näin kuvat saivat osakseen tarvitsemansa huomion.

Sivun ylälaitaan asettelin neljä kuvaa. Näiden rajaukset osuivat helposti kohdilleen, koska kuvien painopiste oli keskellä kuvaa. Näin ollen kuvia pystyi rajaamaan rajustikin ylä- ja alareunoista. Kuvien leveys on kahden tekstipalstan leveys. Kuvien rajaamisella saa lisättyä helposti kuvan viestiä tai dynamiikkaa, koska rajaamisen perustana on poistaa kuvasta epäolennainen (Pesonen 2007, 53).

Esitteen sivulla 5 oleva kuva heijastelee sinisen sävyjä, jotka ovat rauhoittavia (Kuva 17). Kuvasta voi havaita perinnöllisyyteen liittyviä viittauksia. Tekstissä kerrotaan, että endometrioosi on joissain määrin perinnöllinen. Kuvassa on kukka puhkeamassa kukkaan. Tällä yritän viestiä sitä, että päällepäin ei näe, kuka sairastaa endometrioosia. Teksti kertoo, että tautiriski on 6-9-kertainen, jos lähisukulaisella on endometrioosi. Kukan kukinnot ovat lähisukua toisilleen ja näin ollen symbolisoivat perinnöllisyyttä.

3. Immuunivajeteoria
Suurimmalla osalla naisista osa kuukautisvuodosta tapahtuu "väärään suuntaan" eli retrogradisesti. Normaalisti immuunijärjestelmä kykenee poistamaan kohdun limakalvon solut vatsaontelosta. Endometrioosi muodostuu kun immuunijärjestelmä ei onnistu poistamaan soluja vatsaontelosta. Endometrioosiin on liitetty useita immunologisen järjestelmän häiriöitä.

Muita teorioita
Vatsakalvon solut ovat samaa alkuperää sikiökaudelta kuin munasarjan pintaepiteeli. Nämä solut voivat mahdollisesti erilaistua endometrioosiksi ja siten aikaansaada vatsaonteloon endometrioosikasvaimia.

Induktioteorian mukaan kohdusta vatsaonteloon päätyneet endometriumsolut erittävät aineita, jotka saavat aikaan vatsakalvon solujen erilaistumisen endometrioosiksi.

YLEISYYS
Endometrioosi on yksi yleisimmistä naistentaudeista, jonka tarkkaa levinneisyyttä ei tiedetä. Arviolta 6-10 % naisväestöstä sairastaa endometrioosia joko tietoisesti tai tietämättään.

PERINNÖLLISYYS
Endometrioosi on ilmeisesti jossain määrin perinnöllinen, sillä tautiriski on 6-9-kertainen, mikäli ensimmäisen asteen lähisukulaisella on endometrioosi.

5

Kuva 17. Kuva esitteen sivulta 5, jossa kuva on aseteltu sivun yläreunaan.

Sivun reunoille asetettuja kuvia esitteessä on kolme. Nämä kuvat valikoituivat sivun reunoille, koska ne olivat kaikki pystykuvia. Esitteen sivulla 16 on kuva huurteisista oksista. Tämä kuva on yhdistykseltä tullut kuva, joka kuvastaa mielestäni hyvin sitä pysähdyksen ja jähmettyneisyyden tuntua, kun potilas kuulee sairastavansa endometrioosia (Kuva 18). Huurteisten oksien takana on kuitenkin valoa kuin muistuttamassa, että elämä ei pääty tähän.

Kuva 18. Kuva esitteen sivulta 16, jossa kuva on aseteltu sivun vasempaan reunaan.

Lääkärikuva, esitteessä sivulla 7, poikkeaa hieman muista sivun reunoille asetetuista kuvista, koska sen ylä- ja alareunaan ei jää tyhjää tilaa kuten muiden kohdalla. Lääkärikuva on kuitenkin ilmavampi, koska sillä ei ole tarkkalinjaista reunaan vasemalla, vaan kuva on syväty eli leikattu irti taustastaan. Tämän vuoksi lääkärikuva on sivun yläreunasta alareunaan asti (Kuva 19). Lääkärikuva on suoraan yhteydessä tekstiin, koska samalla aukeamalla tekstissä kerrotaan diagnoosin tekemisestä. Noste lääkärikuvan vieressä kertoo, ettei diagnoosin tekeminen aina ole helppoa. Kuvassa lääkäri kirjoittaa muistiinpanoja, aivan kuin hahmottaakseen potilaan sairauden paremmin.

”Diagnoosin tekeminen voi olla vaikeaa.”

DIAGNOOSI

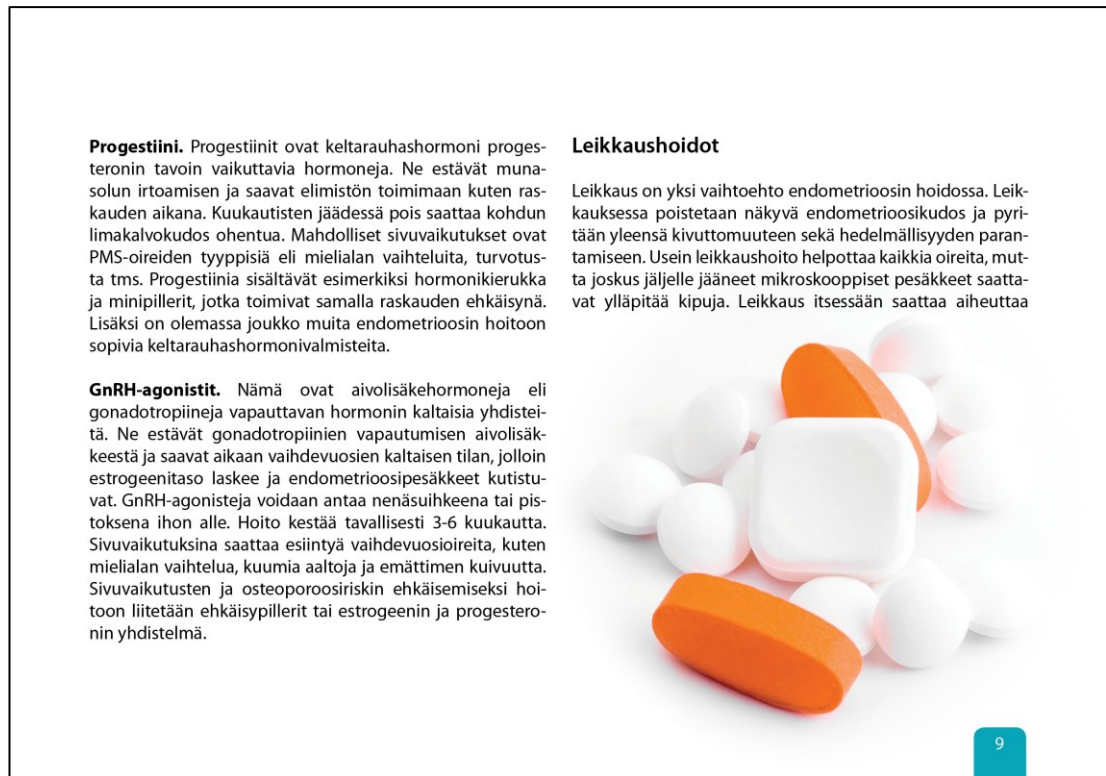
Endometrioosi voidaan todeta laparoskooppisesti eli yleisanestesiassa tehtävässä vatsaontelon täyhystyksessä. Tosin kookkaat endometrioomat saattavat näkyä myös ultraäänitutkimuksessa. Tyypilliset oireet ja tavallisessa gynekologisessa sisätutkimuksessa tuntuva aristus riittävät kuitenkin useimmiten endometrioosin toteamiseksi, joten vatsaontelon täyhystystä ei kovin usein tarvitse tehdä taudin toteamiseksi.

Lääkärit ovat usein ymmällään moninaisen oireyhtymän edessä, joka ei aina viittaa laisinkaan gynekologiseen ongelmaan, vaan saattaa olla luonteeltaan enemmän esim. suoliston sairauksia, jopa umpilisäkkeen tulehdusta tai iskiasta muistuttava. Usein endometrioosi löytyy lapsettomuustutkimusten yhteydessä. On todettu, että n. 40-70 % endometrioosia sairastavista naisista kärsii alentuneesta hedelmällisyydestä.

Diagnoosin saaminen saattaa olla potilaalle valtava psyykinen ja fyysinen helpotus, kun mahdollisesti vuosia jatkuneet vaivat saavat selityksen. Myös hoitotoimenpiteet pystytään tämän jälkeen kohdentamaan aivan toisella tavalla.

Kuva 19. Kuva esitteen sivulta 7, jossa kuva on aseteltu sivun reunaan siten, ettei ylä- ja alareunaan jää tyhjää tilaa.

Esitteessä on yksi kuva, joka on selkeästi tekstin lomassa (Kuva 20). Pillerikuva, esitteessä sivulla 9, on sijoitettu tekstin lomaan, koska sillä ei ollut yhtä paljon tilaa kuin muilla kuvilla. Lisäksi pillerikuvaksi valikoitui vaalea helposti reunoiltaan häivyttävä kuva, joka oli helppo istuttaa tekstin lomaan olematta ahtaan näköinen. Samalla aukeamalla pillerikuvan kanssa tekstissä kerrotaan hoitovaihtoehtoista. Usein endometrioosia hoidetaan lääkkeellisesti, tämän vuoksi valitsin pillerikuvan. Varsin usein endometrioosia hoidetaan myös leikkaamalla, mutta oikeanlaista kuvaa oli hankala löytää. Pidin myös leikkaukseen viittaavaa kuvaa liian rajuna ja pelkäsin sen jopa pelästyttävän osan lukijoista. Aluksi ajattelin korjata Photoshopilla pillerikuvan oranssin esimerkiksi vaalean siniseksi, mutta päädyin pitämään oranssin värin, koska yhdistyksen tunnus on oranssi. Tällä tavalla myös pillerikuva heijastelee yhdistyksen tavoitteita.

Kuva 20. Kuva esitteen sivulta 9, jossa kuva on aseteltu tekstin lomaan.

Kuvat ovat pääasiassa värillisiä kuvia. Yhdistykseltä saamani vauvakuva, esitteessä sivulla 12, on seepian sävyinen ja kivusta kertova kuva, esitteessä sivulla 15, on mustavalkoinen. Koska poikkeavia kuvia on esitteessä vain kaksi, ne eivät erotu liiaksi muista värillisistä kuvista. Myös nämä kuvat ovat vahvasti sidoksissa tekstiin. Vauvakuvan yhteydessä tekstissä puhutaan raskaudesta ja siihen liittyvistä asioista yhteydessä endometrioosiin. Kivusta kertova kuva on sivulla, jossa kerrotaan kivusta. Kuvassa on käsi, jossa on tippaletku. Varsin usein kivut endometriosipotilailla ovat niin kovat, että on turvauduttava vahvoihin kipulääkkeihin.

3.5.3 Etukannen kuvitus

Aluksi ajatuksenani oli saada etukanteen rohkaisevaa ilmettä piirretyn kuvan avulla, mutta se vaihtui toisen vedosversion taittamisvaiheessa yhdistyksen nettisivuiltakin löytyvään kukkakuvaan yhdistyksen toiveesta. Kukkakuva venytettiin koko sivun kokoiseksi ja sen päälle lisättiin vain otsikko ja yhdistyksen tunnus. Etukannen kuvitus jäi yksinkertaiseksi, jotta se tukee esitteen kokonaisilmettä (Kuva 21). Kukkakuva toistuu yhdistyksen materiaaleissa usein, joten se on yhtenä linkkinä yhdistyksen

tunnistettavuudessa. Mielestäni kukkakuva symbolisoi hienosti endometrioosia. Saira-
raus on kohdun pesäkesirottumatauti. Toisin sanoen kohdun limakalvoa on kohdun
ulkopuolella pesäkkeinä. Kukkakuvassa kukinnosta lentää irti voikukan siemeniä,
jolloin se kuvastaa erityisen hyvin sairauden luonnetta.

Kuva 21. Esitteen kansi.

4 PROJEKTIN ETENEMINEN

Tammikuussa 2013 alkanut opinnäytetyöprojekti saatettiin päätökseensä vasta keväällä 2014. Lähes puolitoista vuotta kestävä projektia oli hankala aikatauluttaa. Pitkät aikavälit olivat tiedossa jo heti alussa, koska yhdistyksen ja omien opintojeni aikataulujen yhdistäminen oli haastavaa. Lisäksi yhdistyksellä oli samanaikaisesti useita muita projekteja ja opinnäytetöitä ohjattavana. Tästä syystä jaoin opinnäytetyöni kahteen osaan: esitteen taittaminen ja raportointi. Taittamaan piti päästä jo syyskuussa 2013, mutta loppujen lopuksi se venyi marraskuuhun 2013. Ennen joulua ei ehditty etenemään kuin ensimmäiseen vedokseen, joten käytännössä esitteen taittaminen tapahtui vasta alkuvuonna 2014.

Laadin itselleni aikataulun kuukausi-asteelle asti. Tällä tavalla pystyin kontrolloimaan paremmin tekemistäni ja seuraamaan, mitä seuraavassa vaiheessa piti tapahtua. Opinnäytetyön aiheen sain tammikuussa 2013 keskusteltuani yhdistyksen opinnäytetyövastaavan kanssa. Yhdistys ehdotti minulle esitteen uudelleen taittamista. Tutustuin seuraavien kuukausien aikana yhdistykseen ja sen toimintaan helpottaakseni taittamistyötä. Yhteistyöpaperit allekirjoitimme maaliskuussa 2013 ja yhdistys lupasi tuolloin minulle materiaaleja kesäkuussa 2013.

Olin yhteydessä yhdistykseen kesän aikana muun muassa aiheanalyysin osalta. Yhdistys tarkisti suunnitelmani ja hyväksyi sen osaltaan. Lähetin aiheanalyysin Henry Merimäelle elokuussa 2013. Materiaaleja, kuten yhdistyksen tunnus, graafinen ohjeisto, tekstiluonnos ym. materiaalia tihkui minulle koko syksyn ajan.

Ensimmäinen vedos lähti yhdistykselle joulukuun 2013 puolivälissä kommenteille. Yhdistyksen kanssa sovittiin alustavasti, että esite on valmis tammikuun aikana. Vedoksia lähetin yhdistykselle kaiken kaikkiaan seitsemän kappaletta. Lopulta esite saatiin valmiiksi maaliskuun puolivälissä 2014. Aikataulu venyi melkoisesti kenties sen vuoksi, että minulla oli kädet täynnä viimeisten kurssien ja osa-aika töiden vuoksi. Myös yhdistyksen hallituksen kommenttien odottelu vei ajoittain paljon aikaa.

Yhdistys kilpailutti painot esitteen painamisesta jo ennen esitteen tekemisen aloittamista selvittääkseen värillisen ja mustavalkoisen esitteen hintaeron. Samalla yhdistys selvitti erimuotoisten esitteiden painamismahdollisuutta ja hintaeroa. Yhdistys päätyi värilliseen A5 -kokoiseen esitteeseen. Yhdistys otti hoitaakseen esitteen painattamisen ja yhteydenpidon painon kanssa. Esite painettiin Toimistotukku 4-M Oy/Painotalo C-4:ssä Vaajakoskella ja siitä otettiin aluksi 300 kappaleen painos. Omat tekijänkappaleeni sain huhtikuussa 2014. Uudistunut esite valmistui viimetiipaan. Vanhat esitteet loppuivat yhdistykseltä juuri, kun uusi saatiin painoon.

5 LOPPUPÄÄTELMÄT

Olen itse tyytyväinen lopputulokseen ja ymmärsin näin olevan myös yhdistyksen puolelta. Mikään ei ole tärkeämpää kuin asiakkaan tyytyväisyys.

Minulla oli selkeä kuva esitteen ulkoasusta heti aloittaessani taittamista syksyllä 2013. En kuitenkaan mielestäni onnistunut kovinkaan hyvin hallitsemaan sitä tekstin ja kuvien kaaosta, joka vallitsi vielä taittamisen alkuvaiheessa. Kun yhdistykseltä tuli tarkempia toiveita joidenkin osioiden suhteen tammikuussa 2014, koin, että sain omatkin ajatukset paremmin tuotua esille aloittamalla kaiken alusta. Esite on yhdistyksen näköinen, mutta siitä voi nähdä myös minun kädenjälkeni.

Ehdottomasti eniten opin kuvien etsimisestä. Se alue kun on yleensä opiskellessa mennyt niin, että muualta on tullut valmiit kuvat taittoa varten. Tässä projektissa minun oli otettava vastuu kuvituksesta, kun kaikki yhdistyksen lähettämät kuvat eivät mielestäni sopineet täysin esitteen aihepiireihin. Olin uudesta vastuualueesta kuitenkin tyytyväinen, koska se patisti minut haastamaan itseni ja osaamiseni.

Yhteistyö Endometrioosiyhdistyksen kanssa eteni sujuvasti. Yhteyshenkilö Endometrioosiyhdistyksellä vaihtui miltei heti, koska silloinen opinnäytetyövastaava aloitti toisissa tehtävissä yhdistyksessä. Tämä ei kuitenkaan haitannut, koska pääaisassa kaikki esitteeseen liittyvät suunnittelut kävin uuden opinnäytetyövastaavan kanssa. Yhteydenpito yhdistyksen ja minun välillä käytiin sähköpostitse. Olin yhteydessä opinnäytetyövastaavan lisäksi yhdistyksen vuosien 2013 ja 2014 puheenjohtajiin.

Yhdistyksen jatkoa ajatellen minusta olisi erittäin tärkeää, että heidän oma graafikkonsa kokoaisi yhteen kaikki visuaalisen ilmeen elementit ja päivittäisi graafisen oppaan. On yhdistyksen etu, että ilme on yhtenäinen. Tämä tarkoittaa sitä, että graafisessa oppaassa mainitut asiat muistetaan ottaa huomioon joka kerta, kun jotakin julkaisua suunnitellaan. Helpoin tapa hallinnoida visuaalista ulkoasua on liittää se osaksi yhdistyksen strategiaa.

LÄHTEET

DesNetti Oy. 2010. Viitattu 13.4.2014.

<http://www.desnetti.fi/designmanagement.html>

E-conomic verkkosivut. 2002-2014. Viitattu 13.4.2014. <http://www.e-conomic.fi/kirjanpito-ohjelma/sanakirja/benchmarking>

Eiseman, L. 2006. COLOR: Messages and meanings: A pantone Color Resource. Gloucester: Hand Books Press.

Endometriosisyhdistys ry:n graafinen ohjeisto. 2010. Viitattu 19.2.2014.

Endometriosisyhdistys ry:n verkkosivut. 2012. Viitattu 5.4.2014.
www.endometriosisi.fi

Huovila, T. 2006. ”Look” - visualisoi viestisi. Helsinki: Inforviestintä Oy

Hämäläinen, S., Tolonen, J. ja Peredes, D. Endometriosisyhdistyksen esitteen ulkoasun uudistus 2014. Vastaanottaja: Kati Kantonen. Lähetetty 24.-25.3.2014. Viitattu 26.3.2014.

Itkonen, M. 2012. Typografian käsikirja. Helsinki: RPS-yhtiöt.

Kantonen, K. 2013. Esitteen peruselementtien suunnittelu. Seminaarityö. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Viitattu 2.4.2014.

http://tyrni.amkit.fi/vwebv/holdingsInfo?sk=fi_FI&bibId=120005

Korkeila, S. 2009. Illustrator CS4, Vektorigrafiikkaa. Jyväskylä: WSOY-pro/Docendo-tuotteet

Koskinen, P. 2001. Hyvä painotuote!. Helsinki: Inforviestintä Oy.

Pesonen, E. 2007. Julkaisijan käsikirja. Jyväskylä: WSOYpro/Docendo-tuotteet

Sxc.hu. 2001-2009. Viitattu 24.3.2014. <http://www.sxc.hu/>

Toikkanen, R. 2003. Tyylikäs julkaisu – Painotyön ja verkkosivujen suunnittelu ja toteutus. Helsinki: Edita Publishing Oy.